

A person is seen from behind, wearing a full-body, shiny, metallic mesh outfit that covers their head and torso. They are standing on a stage with a purple carpet. In the background, an audience of people is seated and watching the performance. The lighting is dramatic, with a strong light source from the side creating highlights on the mesh.

LE GUESS WHO ?

Inhoudelijk
verslag
2022

LGW22 Facts & Figures

Totaal bezoekers: **40.504**

Bezoekers LGW: 18.304 | Bezoekers U?: 5.700 | Bezoekers COSMOS: 16.500

Totaal activiteiten: **456**

Activiteiten LGW: 288 | Activiteiten U? + COSMOS: 168

Bezoekers uit **50** landen; artiesten uit **40⁺** landen

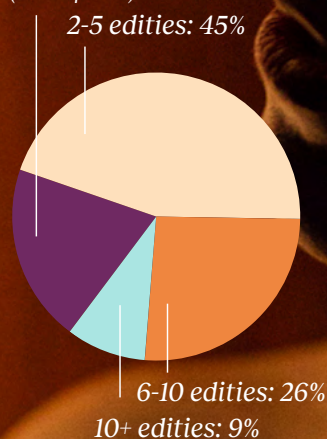
64 venues | 133 partners | 140 zzp'ers | 130 vrijwilligers | 53 supporters

Bewoordeling LGW22 door bezoekers: 8,9* | U?: 7,9 | COSMOS: 7,4

*69% van de bezoekers geeft LGW22 een cijfer 9 of 10

Herhaalbezoek LGW

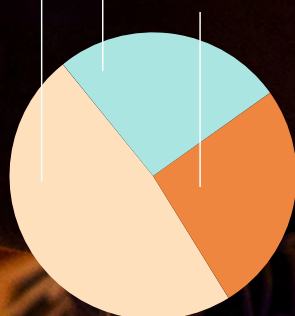
1 editie bezocht: 20%
(nieuw publiek)

Herkomst LGW bezoekers

Buitenland: 48%

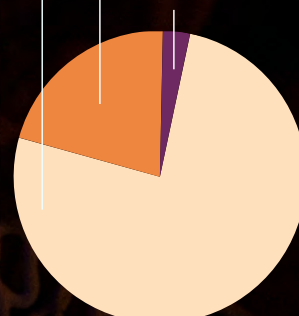
Utrecht (provincie): 26%
Rest van NL: 26%

NPS aanbevelingsscore*

Promoters: 76%

Passives: 21%
Detractors: 3%

* Net Promoter Score: 73
(gemiddelde voor festivals is 30-40)

Le Guess Who? 2022 trok bezoekers uit 50 landen:

Inleiding

In 2022 vierde Le Guess Who? zijn vijftienjarige jubileumeditie. Met als ondertitel "A Celebration of Sound" staat het festival in het teken van grensverleggende muziek en cultuur van over de hele wereld: geluiden die je op andere plekken niet te horen krijgt, maar die tegelijkertijd de kracht hebben om het publiek te verrijken. Zoals De Volkskrant [schreef](#): "Le Guess Who? is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een van de vernieuwendste festivals ter wereld, dat tot ver over de grens wordt gevolgd."

2022 markeerde tevens de eerste keer sinds 2019 dat er weer een volwaardig festival georganiseerd kon worden sinds de coronapandemie: in 2020 moest de alternatieve festivalopzet op het laatste moment worden geannuleerd en in 2021 moest Le Guess Who? halverwege het weekend worden omgebouwd naar een dagprogrammering.

Le Guess Who? 2022 was in recordtijd uitverkocht en werd bezocht door bijna 18.000 bezoekers uit 50 verschillende landen over de hele wereld. Optredende artiesten kwamen uit meer dan 40 verschillende landen. In september mocht Le Guess Who? de prestigieuze European Jazz Network Award for Adventurous Programming in ontvangst nemen als "inspirerend en moedig festival met breed blikveld." Le Guess Who? is daarmee het eerste festival dat niet specifiek gefocust is op jazz dat deze prijs in ontvangst neemt. Uit het juryrapport:

"The Utrecht (NL) based, highly eclectic, musical event is a true playground for explorers of new artists and music. The festival chose some inspiring musicians who co-curate the program giving their inside perspective into their scenes. The line-up is incredibly diverse and inclusive, also when it comes to gender. This year, the festival celebrates its 15-year Anniversary so it has managed to establish a strong musical concept, even in trying times."

2022 markeerde daarnaast het jaar dat medeoprichter en algemeen directeur Johan Gijsen na 16 jaar afscheid nam van het festival omdat het voor hem persoonlijk tijd was voor een nieuwe stap en om binnen de directie LGW plaats te maken voor een nieuwe persoon. In december kregen Johan Gijsen en Bob van Heur de Utrechtse Maartenspenning uitgereikt door burgemeester Sharon Dijksma. Deze stedelijke onderscheiding is in het leven geroepen voor bestuurders die zich op cultureel terrein op een buitengewone manier voor Utrecht hebben ingezet. Burgemeester Sharon Dijksma:

"Jullie hebben Le Guess Who? ontwikkeld tot een uniek, internationaal toonaangevend festival met grensverleggende programmering. Met 15 jaar Le Guess Who? hebben jullie een wereld van verschil gemaakt voor nieuwe artiesten. Maar ook hebben jullie Utrecht een heel vanzelfsprekende plek gemaakt voor diversiteit, voor integratie van mensen, culturen, muziekstijlen en kunstvormen."

In januari 2023 kondigde de Raad van Toezicht aan dat Bob van Heur en Anne Marleen de Jong per 1 januari 2023 zijn aangesteld als directeur-bestuurders van Le Guess Who?. Hans van Soelen, voorzitter Raad van Toezicht: "Als Raad van Toezicht zijn we verheugd met deze tweekoppige directie. Met Bob, medeoprichter van het festival en al sinds de start bepalend voor de programmering; en Anne Marleen, die de laatste jaren zakelijk leider van het festival was, gaan continuïteit en vernieuwing hand in hand. We bouwen de komende periode door op de artistieke toppositie die het festival na 16 jaar heeft met verdere worteling in Utrecht met stadsfestival U?, en met mondiale groei voor het digitale platform COSMOS."

Foto: Tim van Veen

Hatis Not in de Janskerk, door Tim van Veen

Inhoudelijke terugblik Le Guess Who?

De missie van Le Guess Who? luidt: *We verrijken je wereldbeeld door het andere geluid te laten horen.* Volgens onze overtuiging vormen muziek en kunst een taal die culturen, woorden en grenzen ontstijgen. Le Guess Who? ziet muziek en andere kunstvormen als middel om stereotypering en stigmatisering tegen te gaan en om mensen dichterbij elkaar te brengen; om begrip voor elkaar en voor andere ideeën te kweken. In Nederland is er geen ander festival dat zo een divers scala aan genres in samenhangende vorm weet te presenteren voor een breed, geïnteresseerd publiek.

Curatorschappen & programmapartners

Het samenwerken met gastcuratoren is door de jaren heen een succesformule gebleken voor Le Guess Who?. Deze gastcuratoren zijn muzikale en culturele sleutelfiguren die hun eigen genre- of discipline-overstijgende programma samenstellen. Deze curatoren nemen je aan de hand en leiden je door genres, thema's, kunstvormen en persoonlijke verhalen. We leggen verrassende verbanden bloot door met gastcuratoren de diepte in te gaan, door (onverwachte) inspiratiebronnen, geestverwanten en opkomend talent uit te nodigen.

In 2022 kende Le Guess Who? drie gastcuratoren, namelijk de uit Baltimore afkomstige experimentele popgroep **Animal Collective**; West Coast hip hop trio **clipping.**; en **CURL**, een collectief uit de Londense underground, bestaande uit Mica Levi, Brother May en Coby Sey. Alle drie de curatoren functioneren als collectieven: we hebben hier bewust voor gekozen omdat we het interessant vonden om input niet uit één enkele persoon te krijgen, maar een verscheidenheid aan ideeën en input uit meerdere perspectieven te krijgen, zonder hiërarchie. Deze curatoren stelden een persoonlijk

*“An enriching affair;
Le Guess Who?
continued its run
as one of the best
festivals that Europe
has to offer.”*

- Crack Magazine

programma samen van hun inspiraties en gelijkgestemde artiesten, met gevestigde namen naast opkomende acts. Van alle drie de curatoren was ook een eigen performance gepland op het festival, maar helaas moest Animal Collective hun optreden afzeggen. Vanwege de stijgende kosten op alle vlakken kreeg de band zijn tour niet rond en postte [een openhartig bericht](#) op hun kanalen over de moeilijkheden in de huidige tijd voor bands om op een gezonde manier op tour te gaan. Hoewel het wegvallen van dit optreden natuurlijk erg te betreuren viel, hebben we toch veel lof voor de band om zo eerlijk te berichten over deze nijpende situatie. Gelukkig werd er voor Le Guess Who? een prachtige vervanging gevonden in de vorm van Panda Bear (een van de leden die in 2022 een prachtig nieuw album uitbracht) in samenwerking met producer en Spacemen 3-oprichter Sonic Boom.

Kenmerkend voor de vijftiende editie van Le Guess Who? was dat, naast de gastcuratoren, het festival meer presenterende programmapartners kende dan ooit. Zo werden programma's en projecten gepresenteerd door labels als **Ostinato Records** die, door middel van muzikale releases, westerse misvattingen over ondervertegenwoordigde landen proberen te veranderen; het in Kampala gevestigde **Nyege Nyege**, dat zich op LGW focuste op Afrikaanse high tempo elektronische muziek; en **Glitterbeat Records**, waarmee LGW een nieuwe editie van Hidden Musics presenteerde; een project met optredens van artiesten die rijke, vaak eeuwenoude muzikale tradities presenteren die ontwikkeld zijn met weinig of geen invloeden van buitenaf. We werkten samen met lokale initiatieven en locaties als **Centraal Museum**, **Uncloud**, **BAK – basis voor actuele kunst**, **IMPAKT**, **Kapitaal** en **StrandedFM** naast (inter)nationale partners als **IDFA**, multidisciplinair collectief **Moonshine** uit Montreal en Palestijns online radiostation **Radio Alhara**. Daarnaast hosten verschillende muzikanten in één specifieke zaal hun eigen programma, zoals Nederlandse pionierende muzikant **Bong-Ra**, de in Mexico geboren en getogen DJ **Coco Maria**, het uit Manchester afkomstige collectief **GNOD** en **Batu**, niet meer weg te denken uit de elektronische muzieksceen in Bristol.

Inhoudelijke doorontwikkeling

Het werken met programmapartners om, naast de curatorschappen, kleinere projecten of (rand)programma's samen te stellen is iets dat we door willen zetten de komende jaren. We zien het als een mogelijkheid om verdere inhoudelijke verbreding te bewerkstelligen; om een programmapartner een specifieke hoek inhoudelijk te belichten die anders niet of minder gepresenteerd zou worden op het festival; of juist om verdieping op bestaand programma te bieden, bijvoorbeeld door met partners uit andere disciplines (zoals IDFA, Centraal Museum en BAK) randprogrammering zoals films, exposities en lezingen te presenteren bij het bestaande festivalprogramma.

Naast dat deze programmalijnen houvast kunnen bieden aan publiek binnen het omvangrijke festivalprogramma zien we deze met deze projecten en programmalijnen in sommige gevallen ook mogelijkheden om een nieuw publiek aan te trekken, bijvoorbeeld als het gaat om het presenteren van specifieke (niche)programma's die een eigen achterban kennen die het festival nu nog niet aanspreekt.

Le Guess Who? heeft de wens om, zoals het al genre-doorbrekend programmeert, ook steeds meer discipline-overstijgend te programmeren. De afgelopen jaren wordt er zo steeds meer plek gemaakt voor bijvoorbeeld performance art, dans, film, videokunst, literatuur, debat en beeldende kunst. We merken dat veel van de pionierende artiesten die we verwelkomen niet alleen genre-overstijgend te werk gaan, maar ook verkennen hoe ze kunstdisciplines kunnen integreren en vermengen. Deze disciplines willen we de komende jaren blijven verweven in onze programmeren. We blijven hierbij zoeken naar inspirerende programmapartners en dagen ook gastcuratoren uit om breder te denken dan enkel muziekperformances om zo tot nog meer onverwachte en inspirerende programma's te komen.

Charlotte Adigéry & Bolis Pupul in TivollVredenburg's Ronda, door Lisanne Lentink

“Vier dagen Le Guess Who is een muzikale wereldreis gelardeerd met pure wonderen.”

- de Volkskrant

Stijgende kosten en visumperikelen

Optredende artiesten op Le Guess Who? 2022 kwamen uit meer dan 40 verschillende landen. We zien dit als overwinning, gezien het feit dat het in deze tijden erg lastig is voor artiesten om een tour op te zetten. In 2022 hadden de festivalorganisatie en artiesten meer dan ooit te maken met stijgende kosten en visumperikelen.

Deze ontwikkelingen zorgden bij de festivalorganisatie voor de grootste zorgen na de coronaperiode en zullen de komende jaren naar alle verwachting blijven bestaan. In 2022 betekende dit onder andere dat sommige artiesten hun optreden op het festival moesten afzeggen, zoals Animal Collective. Daarnaast hadden artiesten meer dan ooit moeite om hun visum rond te krijgen om in Nederland op te kunnen treden. In een enkel geval werd het visum om onduidelijke redenen niet verleend; in meerdere andere gevallen was het lange tijd onzeker of alle aanvragen op tijd rond zouden komen, waardoor er onzekerheid over de programmering bleef ontstaan tot op het laatste moment.

We vinden het van groot belang om ondervertegenwoordigde geluiden te blijven presenteren, zeker in huidige tijden waarin

polarisatie en monocultuur lijken te groeien. Een programma met geluiden van over de hele wereld is daarom van groot belang voor de missie en artistieke visie van het festival. De bovengenoemde moeilijkheden vormen daarmee echter stijgende risico's voor het festival. De komende tijd willen we investeren in een sterker netwerk en het aantrekken van extra (externe) expertise om ons bij te staan bij visumprocessen.

Hiernaast bespreken we met agenten wat de verwachte kosten van een artiest zijn om een tour rond te krijgen en of er eventuele andere shows bij nodig zijn; exclusiviteit is in mindere mate van wezenlijk belang voor veel acts omdat het festival niet langer leunt op specifieke namen en artiesten overhalen voor eenmalige shows zien we ook niet als een duurzaam model. Hiernaast kijken we steeds vaker naar de mogelijkheid om bepaalde acts meerdere, liefst verschillende, shows te laten doen op het festival om kosten aan beide kanten te drukken en om het voor publiek makkelijker te maken om keuzes te maken binnen het tijdschema.

Rats on Rafts in de Stadsschouwburg, door Maarten Mooijman

Nancy Mourni's Nozhet El Nofous in TivoliVredenburg's Hertz, door Juri Hiensch

Nyege Nyege presents African High Tempo in BASIS, door Juri Hiensch

Stadsprogramma U?: grootste gratis LGW dagprogramma ooit

Naast het reguliere, betaalde festivalprogramma presenteerde LGW in 2022 de tweede editie van het gratis stadsprogramma U?, ontstaan vanuit de wens om LGW nog dieper te verankeren in de stad Utrecht en om de diversiteit van Utrecht te delen en vieren. Tijdens U? presenteert LGW in verschillende wijken een programma dat samen met lokale makers en culturele en sociaal-maatschappelijke initiatieven wordt gemaakt. Waar we de afgelopen tien jaar met verschillende organisaties in de stad over verschillende evenementen spraken (zoals Le Mini Who?, Lombok Festival en Le Bazarre) betrokken we in 2021 voor het eerst alle lokale partners bij hetzelfde concept. Deze editie bevestigde de kracht van één merknaam, visuele identiteit en programmering. Omdat U? in veel verschillende Utrechtse wijken plaatsvond, werd het evenement breder toegankelijk. In 2022 trok U? 5.700 bezoekers.

Bij de eerste editie van U? In 2021 lag de focus op het ontwikkelen van de nieuwe merknaam en identiteit. In 2022 hielden wij ons bezig met het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze: van top-down programmeren en organiseren naar bottom-up. Het doel hiervan was om de partners meer eigenaarschap te laten voelen over hetgeen zij bij ons presenteerden. Dit vanuit het idee dat partners zo meer hun eigen gezicht konden laten zien. Deze insteek bleek te werken: de betrokken partners waren erg gedreven zich te presenteren tijdens U?, zowel in programmering als marketing en communicatie. De partnerschappen voelden zo veel meer als een samenwerking in plaats van als een locatie die tijdelijk door U? werd 'overgenomen'.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij blijft wel: U? moet meer zijn dan alleen een presentatie van bestaande Utrechtse initiatieven.

Voor de komende editie focussen wij ons daarom op een meer coachende rol als het gaat om het samenstellen van programma's met partners. Het doel is om samen tot programmering te komen die past bij onze partner én bij de visie en missie van U?. Daarnaast gaan wij zelf meer speciale U?-programma's opzetten - bijvoorbeeld via residenties. Met deze werkwijze vallen programmaonderdelen af die geen aansluiting vinden tot U?, zoals bestaande tentoonstellingen die sowieso al plaatsvinden.

Wijken en programmering

Het zwaartepunt van U? lag in 2022 op de zaterdag en zondag, waar we een festivalgebied creëerden in het Werkspoorkwartier (zaterdag) en Merwede (zondag). Deze focus was ook terug te zien in het publiek. 49% bezocht het Werkspoorkwartier en 42% Merwede. We organiseerden daarnaast programmering in de binnenstad, Overvecht en Lombok, waar respectievelijk 14%, 20% en 11% van de bezoekers op afkwamen.

Er vonden circa 100 activiteiten/optredens plaats tijdens U?, van donderdag tot en met zondag. Hieronder een overzicht van enkele hoogtepunten per dag:

- Op **donderdag** werd het festival ingeleid met verschillende exposities die gedurende het weekend toegankelijk waren. Onder meer gingen we voor het eerst een samenwerking aan met Landhuis Oud Amelisweerd en Het Huis van Betekenis.
- Op **vrijdag** streek U? voor het eerst neer in Overvecht en Wittevrouwen. In ZIMIHC in Overvecht openden we U? officieel, waarna er dans- en djembe workshops werden gegeven.

Breakdance door UC Crew in Jimmy's Gym, door Mirel Masic

Opmnames voor COSMOS in Brazilië, door Tiago B. Beltrão

De dag werd afgesloten met een optreden van Ugandese artiest Daniel Okiror. In Lombok organiseerde De Voorkamer de Migrantour, waarbij eerste en tweede generatie migranten bezoekers meenamen door hun beleving van de wijk. In ZIMIHC theater Witte Vrouwen waren optredens te zien van neo-klassiek pianist Joram Feitsma en de Utrechtse band Yakuni Tunes.

- Op **zaterdag** streek U? grotendeels neer bij het Werkspoorgebied, Cartesiusgebied en de Tweede Daalsedijk. In dB's cureerde de Utrechtse artiest Spinvis een muziek- en kunstprogramma. Bij De Nijverheid was er Live Painting en in de loods vond een doorlopend clubprogramma plaats van Utrechts initiatief Freaky Dancing. In NAR trad rapper IGOR op met een 16 koppig orkest en in Vogelfrei konden bezoekers meedoen met een viering van Afrikaanse cultuur en muziek georganiseerd door Phd. Olupemi Oludare. Bij boksschool Jimmy's Gym organiseerden wij bokswedstrijden afgewisseld met hip-hop en breakdance optredens. Hof van Cartesius organiseerde van 12:00 tot 22:00 een ode aan de Tekno Parties van de jaren '90.
- Op **zondag** trok U? naar het nieuwe Merwede gebied bij Transwijk. In Vechtclub XL was de eerste presentatie van het nieuwe Utrechtse experimentele muzieklabel aural conduct. In Studio Patrick vond het eerste optreden in 13 jaar plaats van Utrechtse post-rock band We Vs. Death en bij De Kromme Haring hoste dreampop band Moonwatch een audiovisueel programma onder de naam Celestial Spaces. Bij Skatepark Utrecht konden bezoekers deelnemen aan een crash-course skaten. Aan de andere kant van Balijebrug gaf De Utrechtse Boekenbar een soundtrack presentatie van het boek Kraai (Crow) van Ted Hughes, speciaal voor U? opgenomen door trombonist Lucas Kloosterboer.

Terugblik COSMOS: LGW's hybride platform

Als internationaal festival heeft LGW altijd gewerkt met een grenzeloze benadering, met ruimte voor een diversiteit aan perspectieven en wereldbeelden. Tijdens de coronapandemie initieerden we LGW TV. Het succes daarvan liet ons zien dat er kansen liggen op het gebied van presentatiemogelijkheden en publieksbereik. LGW TV is hierna geëvolueerd tot COSMOS: een hybride platform dat wereldwijd beschikbaar is voor iedereen met online toegang. Hier gaan we de samenwerking aan met artiesten en muzikanten wereldwijd in vorm van LGW Embassies: partners die een inkijk bieden in hun lokale culturele gemeenschap door middel van autonome videoproducties.

Het programma van COSMOS wordt dus niet alleen gecureerd, maar ook daadwerkelijk geproduceerd door externe makers en partners wereldwijd. LGW heeft daarin een rol als coördinator en toezichthouder, maar bemoeit zich zo min mogelijk met de vorm en inhoud, zodat er echt ruimte komt voor nieuwe perspectieven en invalshoeken in de content die wordt gepresenteerd. We zijn ervan overtuigd dat een hernieuwde, kritische kijk op de ontwikkeling van online content en een innovatieve visie op de presentatie daarvan zal bijdragen aan het verbeteren van de diversiteit en inclusiviteit van onze eigen activiteiten en die van het gehele veld. Daarnaast zien we in COSMOS veel mogelijkheden om een nieuw publiek te bereiken en betrekken. Uit het juryrapport van de European Jazz Network Awards in 2022:

COSMOS in TivoliVredenburg's Pandora Foyer, door Melanie Marsman

“The COSMOS program sheds important light on the musical program by creating numerous transdisciplinary bridges between the public, the artists and the cultures. They invest in educating the public and work together to include small communities and celebrate diversity.”

- European Jazz Network Awards

In mei 2022 hebben we een losse editie van COSMOS georganiseerd. Deze bestond uit vier segmenten: LGW Embassies, Performances (opnames van optredens of sessies), Context (documentaires en films die context bieden bij het LGW programma) en In Conversation (gesprekken). In samenwerking met U? is er ook een lokale LGW Embassy uitgezonden om de connectie met het lokale te behouden. Vanuit Studio Pandora werden gesprekken en DJ sets uitgezonden met lokale partners zoals BOKS JongerenCultuurhuis, Buddy to Buddy en Stranded FM.

In november 2022 bestond COSMOS uit acht LGW Embassies, namelijk Slemani, Koerdistan-Irak; Goa, India; Caïro, Egypte; Pernambuco, Brazilië; Mexico Stad, Mexico; Khartoem, Soedan; China; en Palestina. Deze content kreeg zowel wereldwijd online zijn premiere via het YouTube-kanaal van Le Guess Who? als op het festival zelf, waar in de Pandora Foyer in TivoliVredenburg, waar voor het eerst een speciale COSMOS-area werd gecreëerd.

Het feit dat COSMOS voor het eerst een eigen (fysieke) plek had op het festival, en daarmee ook werd opgenomen in het tijdschema van Le Guess Who? zorgde voor een redelijke toestroom van bezoekers die specifiek kwamen voor deze programmering. In de COSMOS area waren de films van de LGW Embassies vertoond, werd live online radio gemaakt door Radio Alhara en werden DJ sets gepresenteerd. Dit alles om de COSMOS area een levendig geheel te maken waar bezoekers het gevoel zouden krijgen dat er meerdere dingen gaande waren. Het was daarmee ook voor het eerst dat Le Guess Who? een heel ander soort programmering bood in TivoliVredenburg; een interessant gegeven, zoals ook bleek voor de aanwezige bezoekers.

De aanloop binnen TivoliVredenburg werd kortom als erg positief ervaren. Wel leefde het gevoel dat een deel van onze bezoekers de online primeur van deze content wellicht gemist heeft omdat er dat weekend gewoonweg al ontzettend veel te doen is. In het voorjaar

Expositie in De Havenloods als onderdeel van het LGW Educatieproject, door Jasper Zijlstra

van 2023 lichten we deze films dan ook nog een keer uit via onze kanalen en koppelen we deze aan interviews die we doen met alle betrokken partners over hun lokale culturele omgeving, de creatieve processen achter de films die zij maakten en de artiesten die zij hierbinnen uit hebben gelicht.

Een uitdaging binnen COSMOS blijft het feit dat de videocontent die geproduceerd wordt door partners wisselt van kwaliteit; niet iedereen heeft dezelfde kennis in huis of toegang tot dezelfde middelen om deze te produceren. We zien dit echter als inherent aan het proces en het project. We kiezen ervoor om onze partners de content autonoom te laten maken, geheel volgens hun eigen visie, en hier juist niet onze stempel op te drukken. Dit om een zoveel mogelijk eerlijk en eigen visueel document tot stand te brengen van een lokale omgeving. Daarnaast zien zowel LGW als de Embassies deze content als een experiment met ruimte om dingen uit te proberen om zo tot nieuwe vormen van content of verhalen te komen. Wanneer de Embassies vragen om onze input zijn we hier uiteraard bereid om over in gesprek te gaan.

Meer dan ooit was er in aanloop met de partners contact over de inhoudelijke verhaallijnen, het presenteren van deze content en de context die eromheen geboden werd. Ook brachten we deze Embassies samen in Zoom bijeenkomsten om deze onderwerpen gezamenlijk te bespreken. In 2022 werd duidelijk dat Le Guess Who? een financiële bijdrage zal ontvangen van Cultuurloket DigitALL voor de verdere ontwikkeling van COSMOS in 2023 en 2024. Een van de speerpunten is dat we de netwerkfunctie van COSMOS de komende tijd verder willen versterken; deze partners nog meer in contact met elkaar te brengen om te kijken hoe ze ook van elkaar kunnen leren en hoe ze elkaar kunnen versterken. Op dit moment zijn de LGW Embassies uit Koerdistan-Irak, India en China al met elkaar in contact over een residency project dat hoogstwaarschijnlijk eind april 2023 zal starten.

Educatie

Het LGW Educatieprogramma vond dit jaar plaats met de scholen X11 media en vormgeving, De Werkplaats Kindergemeenschap en Gerrit Rietveld College. Van deze drie scholen deden er vijf klassen mee met in totaal zo'n 120 leerlingen. De leerlingen hebben kunstwerken gemaakt op school die in een tentoonstelling op het festival zijn geplaatst, met daarbij een openingsevenement voor de leerlingen zelf.

Het project startte met een kick-off: een schoolbezoek door onze Projectleider Educatie, waar de leerlingen op interactieve wijze geïntroduceerd werden met het festival en de opdracht. Leerlingen kregen de opdracht een visueel werk te maken over een artiest uit de line-up van het 2022 festivalprogramma. Zij hebben in duo's onderzoek naar deze artiest gedaan en zijn toen beeldend aan de slag gegaan. De uitkomst was erg divers en bevatte zowel 2D als 3D werk; denk aan albumhoezen, merchandise, schilderijen of maquettes. Na deze kick-off is er tevens een tweede

klasbezoek geweest vanuit Le Guess Who? waarin feedback werd gegeven op het werk en het openingsevenement werd aangekondigd. De tentoonstelling vond plaats in creatieve broedplaats De Havenloods in Utrecht, één van de festivallocaties van Le Guess Who?. De tentoonstelling werd feestelijk geopend op 11 november met een evenement voor leerlingen, welke bestond uit een welkomstwoord, een toast, tentoonstellingsbezoek, een drankje en een muzikaal optreden van Amsterdamse rapper GHQST. De tentoonstelling is reeds door festivalbezoekers bezocht tijdens de rest van het weekend. Leerlingen hebben het als positief en bekrachtigend ervaren om hun eigen werk in een tentoonstelling te zien. Het openingsevenement in druk bezocht en hier is tevens een mooie fotoserie en [video](#) uit voortgekomen.

Als extra uitdaging is er naast dit standaardprogramma een Masterclass Middag georganiseerd op het Le Guess Who? Kantoor. Zo'n 15 gemotiveerde leerlingen kregen deze middag een kijkje achter de schermen van het muziekfestival, met een rondleiding en een mini-masterclass in Productie, Programmering en Promotie. De leerlingen deden actief en ijverig mee en er was veel persoonlijke aandacht deze middag.

Na afloop van het project is met afgevaardigden van de drie scholen geëvalueerd. Hier is veel waardevolle feedback uitgekomen. We kijken terug op een succesvol project met een productieve samenwerking en potentieel om te groeien. Langzaam zijn wij plannen aan het maken voor een volgende editie, waarin we nog meer willen aansluiten op de belevingswereld van de doelgroep middelbare scholieren, en hen op inventieve wijze nog meer bij het festival willen betrekken.

“By supporting festivals like Le Guess Who?, we are cultivating and investing into a space that feeds others and ourselves – we are community finding. We are continuing the hope. We are building change.”

- CLASH Magazine

Stiltecoupé bij Perron West als onderdeel van U?, door Rogier Boogaard

Yakuni Tunes in Koffie Leute als onderdeel van U?, door Mirrel Masic

De Voorkamer Mini als onderdeel van U?, door Rogier Boogaard

Het LGW team bij aanvang van het festival, door Juri Hensch

Marketing en publieksontwikkeling

Dat bezoekers ook in 2023 weer zullen terugkeren naar Le Guess Who?, is gebleken door de overweldigende vraag naar Early Bird tickets. Sterker nog: in de eerste week na het festival werden al 80% van de passe-partouts voor de festivaleditie van 2023 verkocht. Op dat moment is de kaartverkoop stilgelegd; belangrijkste reden daarvoor is dat we het van belang vinden dat ook een nieuw publiek de kans krijgt om tickets voor het festival te kopen. De overige tickets gaan daarom in de verkoop na de eerste programma-aankondiging voor 2023.

Deze ontwikkeling betekent dat de organisatie minder tijd en energie hoeft te investeren om de kaartverkoop te stimuleren en zich meer kan richten op het creëren van inhoudelijke content bij artiesten en inhoudelijke thema's. Tegelijkertijd legt het ook een uitdaging bloot. Le Guess Who? heeft de wens een diverser publiek aan te trekken, bijvoorbeeld als het gaat om een jonger publiek (onder de 30) of een publiek waarin de diversiteit van Utrecht wordt weerspiegeld; dit vooral met de gedachte dat er binnen Utrecht een grote diversiteit qua inwoners bestaat, maar dat we deze nog niet altijd even goed weten te bereiken.

Het is een lastig vraagstuk omdat we met de huidige succesvolle kaartverkoop jaarlijks ook een groot deel van onze kaarten verkopen aan dezelfde bezoekers; het is voor een nieuw publiek lastig om in te stromen omdat kaarten vaak al heel snel verkocht worden. Het is de belangrijkste reden waarom we de kaartverkoop op het moment van schrijven hebben stilgelegd om een nieuw publiek straks hopelijk toch de kans te geven om (dag)kaarten te bemachtigen zodra de eerste programmering is aangekondigd. We gaan hieronder verder in op publieksbereik en -ontwikkeling.

Publieksonderzoek

Na Le Guess Who? 2022 is er opnieuw een publieksonderzoek uitgevoerd. LGW trekt, ook na de coronaperiode, zoals altijd weer veel buitenlandse bezoekers: bijna de helft van de bezoekers (48%) kwam in 2022 van buiten Nederland naar het festival. Van de Nederlandse bezoekers komt de helft (49%) uit Utrecht zelf. 20% van de bezoekers kwam dit jaar voor de eerste keer naar LGW. Kaartkopers van LGW bezochten in 31% van de gevallen ook onderdelen van U? en 22% bekeek het platform COSMOS.

LGW kent een publiek met een grote diversiteit aan leeftijden. In 2022 was het publiek als volgt opgebouwd:

1 - 19 jaar:	1,4%
20 - 24 jaar:	4,4%
25 - 29 jaar:	14,3%
30 - 34 jaar:	21,2%
35 - 39 jaar:	18%
40 - 44 jaar:	11%
45 - 54 jaar:	19%
55 - 64 jaar:	8,1%
65 - 74 jaar:	2,5%

De gemiddelde leeftijd van de LGW bezoeker is 39 jaar. 67% van de bezoekers identificeert zichzelf als man; 27% als vrouw. Het overgrote deel (85%) is hoger opgeleid. Naast muziek is de LGW bezoeker het meest geïnteresseerd in dans & performance art; food/culinair; beeldende kunst; film; digitale kunst en clubnachten.

Deze editie werd gemiddeld met een 8,9 beoordeeld. Aspecten met de hoogste scores zijn gastvrijheid (9,0), de programmering (8,8) en de festivallocaties (8,8). De hoge cijfers vertalen zich in een zeer hoge NPS-score van +74. LGW heeft een grote groep ambassadeurs: ruim driekwart (76%) is promotor van het festival.

Kaartkopers is gevraagd naar potentiële drempels voor niet-bezoekers om naar LGW te komen. Een veelgenoemde drempel zijn de kosten om het festival te bezoeken, met name wanneer men zelf niet uit Utrecht komt en accommodatie moet regelen. Daarnaast wordt ook de experimentele programmering benoemd als drempel, terwijl huidige bezoekers dit direct zelf aanduiden als de grote aantrekkingskracht van het festival.

U? blijkt onder andere aantrekkelijk voor twintigers die niet naar LGW zelf gaan. Ook zijn er meer vrouwen (45%) vertegenwoordigd dan bij LGW zelf. Het merendeel van de U? bezoekers (84%) woont in Nederland, van hen komt driekwart (74%) uit Utrecht zelf. De gemiddelde leeftijd van de U? bezoeker was 38 jaar. Bezoekers beoordelen U? gemiddeld met een 7,9. De sfeer op de locaties en de inbedding in de stad worden daarbij genoemd als positieve elementen. Driekwart (73%) van de U?-bezoekers vindt dat de organisatie erin is geslaagd U? een festival van de verschillende wijken te maken. COSMOS werd gewaardeerd met een 7,4 en blijkt met name populair onder dertigers. Tweederde van de bezoekers/kijkers van COSMOS is internationaal.

Publieksbereik en -ontwikkeling

Zoals hierboven beschreven vinden we het blijven aantrekken van nieuw publiek van groot belang, zowel voor onszelf en om onze missie te volbrengen als voor onze artiesten. Tegelijkertijd merken we al enkele jaren dat sommige marketingplannen, bijvoorbeeld als het gaat om specifieke promo voor hiphop, elektronica of voor LGW minder reguliere genres als flamenco, op de planken blijven liggen omdat de kaarten al snel verkocht zijn nadat de nieuwe programmering bekend is gemaakt. Een andere aanpak blijkt hiervoor dus nodig.

Om promo te voeren op nieuwe publieksgroepen richten we onze marketingactiviteiten in deze gevallen anders in dan normaal. Denk bijvoorbeeld aan het minder focussen enkel op artiesten, maar meer op de festivalsfeer en waar LGW voor staat in de boodschap; targetting op andere publieksgroepen dan ons reguliere publiek en via andere kanalen (bijvoorbeeld: YouTube in plaats van Facebook).

In samenwerking met de Utrechtse club WAS. hebben we in 2022 voor het eerst tickets 50/50 verdeeld; de helft van de capaciteit hebben we beschikbaar gesteld voor regulier festivalpubliek; de andere helft is via WAS. zelf in de verkoop gegaan met losse tickets met een lagere prijs dan een LGW dagticket. Dit met het idee om voor dit specifieke elektronische programma een nieuw publiek te bereiken. Dit werkte erg goed: festivalpubliek vermengde zich met nieuwe bezoekers (de losse tickets waren eveneens uitverkocht) en de sfeer werd als erg positief ervaren. Op deze manier heeft een geheel nieuw publiek een eerste kennismaking met LGW gekregen. We voelen dat deze werkwijze goed werkt in de nacht, met elektronische programmering. In 2023 onderzoeken we of het mogelijk is deze constructie toe te passen bij meer nieuwe partners.

Maar daarnaast is er ook het besef dat het aantrekken van nieuwe publieksgroepen onze reguliere marketing overstijgt: het gaat om meer dan het zenden van informatie en het voeren van promo. Om nieuwe publieksgroepen daadwerkelijk aan ons te binden heeft dit een andere aanpak nodig én gaat deze werkwijze niet alleen de marketingafdeling aan, maar ook programmering en productie. Met dit besef werd in 2022 een nieuwe medewerker aangetrokken voor de functie van Communicatiemedewerker Local Communities: een persoon die een persoonlijke, langdurige band opbouwt met lokale publieksgroepen en communities; met hen in gesprek gaat en niet alleen informatie 'uitstuurt' over het festival, maar ook input

Le Guess Who? vrijwilliger, door Tengben Kamara

ophaalt, bijvoorbeeld over wat de publieksgroepen die we willen betrekken missen binnen het culturele aanbod in Utrecht en hoe we het festival beter kunnen maken voor hen. We zien dit dan ook als een kwalitatieve aanpak; het zal waarschijnlijk een langere tijd nodig hebben om de uitkomsten hiervan te zien, maar we zien dit dan ook als investering voor de toekomst, waarmee een hechtere band wordt opgebouwd met een nieuw publiek.

(Media)partnerschappen

Naast enkele succesvolle (media)partnerschappen die we voortzetten, zoals met onder andere Pan African Music, Crack Magazine, Vrije Geluiden, Afro Magazine en The Quietus, hebben we in 2022 ook een aantal nieuwe partnerschappen geïnitieerd die we hieronder kort willen toelichten.

Vanuit de ambitie om een diverser publiek aan te spreken werkten we samen met CJP, U-pas en ISIC (internationale studentenpas). Dit om studenten en mensen met een lager inkomen de kans te geven om dagtickets met 20% korting aan te schaffen of, in het geval van U-pas, tickets aan te schaffen met tegoe dat op hun persoonlijke pas staat en dat vanuit de gemeente beschikbaar wordt gesteld. In het geval van CJP liep deze actie erg goed en met U-pas redelijk. Via ISIC werden helaas bijna geen kaarten gekocht. We zagen dit in 2022 dan ook als pilot. Met CJP en U-pas willen we de samenwerking sowieso doorzetten. We merkten dan CJP zelf ook goede promo heeft gedaan voor deze actie, wat duidelijk zijn vruchten afwierp. In 2023 gaan we U-pas proberen nog meer te betrekken bij de communicatie.

Ook in 2022 deden we mee met het initiatief 'Geef een Toegift': bezoekers konden een dagkaart kopen voor iemand anders die het festival ook wil bezoeken maar hier de financiële middelen niet voor heeft. Voor het eerst boden we deze kaarten aan tegen een tarief van 50%; de andere helft van de prijs werd door LGW zelf gecompenseerd. Op deze manier werden 34 tickets ter beschikking gesteld aan partners Buddy to Buddy (waar we in 2022 voor het eerst samenwerkten), Vluchtelingenwerk en De Voorkamer. Met deze partners willen we in 2023 verder in gesprek gaan over hoe we nog meer met hen zouden kunnen samenwerken en willen we input ophalen van de achterban van deze organisaties over wat LGW nog meer voor hen zou kunnen betekenen.

Inhoudelijk werkten we in 2022 voor het eerst samen met Azeema en Touchée als mediapartners. Azeema is een website, magazine en radiostation dat zich richt op vrouwelijke en non-binaire perspectieven in West-Azië, Noord-Afrika, Zuid-Azië en de diaspora's. In aanloop en tijdens LGW interviewden zij artiesten en deden ze verslag van het festival via hun social media. Ook was een van de initiatiefnemers van Azeema betrokken bij het panelgesprek 'The Music Journalist as Gatekeeper'. Deze samenwerking beviel erg goed en willen we in 2023 doorzetten, waarbij we ook de mogelijkheden aan het bespreken zijn voor Azeema om een eigen programma te hosten op het festival. Met lokale dansschool Touchée ontwikkelden we een nieuwe social media-serie voor TikTok en Instagram waarin muziekfragmenten van Le Guess Who?-artiesten werden geïnterpreteerd door middel van dans door lokale talenten.

Contentontwikkeling

In 2022 lanceerden we een nieuwe website waarop de drie pijlers: Le Guess Who?, U? en COSMOS onder één platform gepresenteerd worden, maar ieder hun eigen digitale omgeving hebben. Deze website is ook het platform waar we al onze content verzamelen en delen. Door de jaren heen hebben we het maken van inhoudelijke content steeds verder ontwikkeld. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om geschreven artikelen en longreads, podcasts, live-opnames van het festival, videoportretten en –documentaires, COSMOS content, fotoseries en videosessies die worden gemaakt met partners. De doelstelling is om content zoveel mogelijk overstijgend te laten zijn aan festivalpromotie: deze content moet ook na het festival nog steeds interessant zijn om te lezen, bekijken of beluisteren.

We zijn er trots op dat we op deze manier bouwen aan een online platform waar het hele jaar door content naar buiten gaat waarmee we ons huidige blijven betrekken en een nieuw publiek mee kunnen bereiken. Zo zijn er via www.leguesswho.com/recordings al meer dan 80 festivalopnames te bekijken en beluisteren. De teller van YouTube kanaal staat inmiddels op meer dan 3 miljoen views en we betrekken jaarlijks een groeiende groep (jonge) makers om bijzondere content te maken en verhalen te delen. Inmiddels gaat er wekelijks nieuwe content online: het betekent dat we een sterke, doorlopende verspreiding hebben om onze online kanalen mee te laten groeien. Het volbrengen van onze missie overstijgt dan ook al lang enkel de vier festivaldagen: het hele jaar door zet LGW zich via haar kanalen in om ondervertegenwoordigde geluiden en verhalen onder de aandacht te brengen.

“Celebrating its 15th birthday, Le Guess Who? brings the world to Utrecht.”

- MOJO Magazine

Foto: Maarten Mooijman

clipping, in TivoliVredenburg's Ronda, door Tess Janssen

Bambounou in WAS, door Robin Keur

Financieel verslag 2022

1. Balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

Bedragen in EUR

2022

2021

ACTIVA**Vlottende activa**

Vorderingen	307.991	244.370
Liquide Middelen	710.392	533.487
Totaal vlottende activa	1.018.383	777.857

TOTAAL ACTIVA**1.018.383****777.857****PASSIVA****Eigen vermogen**

Algemene reserve	131.762	75.696
Bestemmingsreserves	305.000	450.000
Bestemmingsfonds FPK	27.322	-
Totaal eigen vermogen	464.084	525.696

Kortlopende schulden

554.299

252.162

TOTAAL PASSIVA**1.018.383****777.857**

2. Exploitatierkening per 31 december 2022

Bedragen in EUR

BATEN

	2022	Jaar Begroting	FPK Begroting	2021
1 Publieksinkomsten: recettes Nederland	585.688	585.000	721.835	454.397
2 Sponsorinkomsten	-	-	60.000	-
3a. Vergoedingen uit samenwerking	130.000	126.000	65.000	90.800
3b. Opbrengsten horeca	-	-	25.500	8.776
3c. Opbrengsten programmaverkoop en merchandise	7.484	17.000	12.000	6.791
3d. Bijdragen deelnemers	-	-	44.000	1.050
3e. Andere overige Inkomsten	21.370	22.500	122.000	3.790
3 Overige Inkomsten	158.853	165.500	268.500	111.207
4 Totaal Directe Opbrengsten (som 1 t/m 3)	744.541	750.500	1.050.335	565.604
5 Indirecte Opbrengsten	3.939	-	-	3.280
6a Bijdragen particulieren incl. vrienden	8.584	7.750	30.000	2.410
6b Bijdragen van bedrijven	3.148	6.000	-	-
6c Bijdragen van private fondsen	150.000	152.000	205.000	125.000
6 Overige bijdragen uit private middelen	161.732	165.750	235.000	127.410
7 Totaal Eigen Inkomsten	910.212	916.250	1.285.335	696.295
8 Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	364.798	364.798	350.000	350.714
Extra bijdrage ivm Covid-19	145.000	145.000	-	271.100
	509.798	509.798	350.000	621.814
9 Meerjarige subsidie provincie Utrecht	135.000	135.000	150.000	135.000
10 Meerjarige subsidie gemeente Utrecht	297.628	290.497	350.000	288.120
11a Bijdragen Nederlandse overheden	24.000	24.000	-	24.000
11e Overige publieke bijdragen	32.673	44.397	20.000	50.765
11 Incidentele bijdragen/subsidies uit publieke middelen	56.673	68.397	20.000	74.765
12 Totaal Subsidies en Bijdragen	999.099	1.003.692	870.000	1.119.699
14 Totale baten	1.909.311	1.919.942	2.155.335	1.815.993

2. Exploitatierkening per 31 december 2022 (vervolg)

Bedragen in EUR

LASTEN

	2022	Jaar Begroting	FPK Begroting	2021
1 Beheerslasten personeel	384.730	367.578	319.146	295.233
2 Beheerslasten materieel	125.914	91.346	115.500	83.773
3 Totale beheerslasten	510.644	458.924	434.646	379.006
4a Tijdelijk personeel	229.349	219.775	237.965	197.008
4b Uitkoop/Honoraria kernpr. podiumkunsten	375.104	380.000	468.000	325.170
4c Uitkoop/Honoraria overige programmering	49.240	52.000	90.000	56.712
4e Overige	1.819	-	15.000	702
4 Activiteitenlasten personeel	655.511	651.775	810.965	579.592
5a Locatiekosten	311.951	305.500	260.000	267.990
5b Overige programmakosten	300.605	275.100	365.500	216.903
5c Marketing	189.817	226.143	213.000	168.640
5d Educatieve activiteiten	2.394	2.500	17.500	-
5e Overige materiële activiteitenlasten	-	-	12.000	-
5 Activiteitenlasten materieel	804.767	809.243	868.000	653.533
6 Totale activiteitenlasten	1.460.279	1.461.018	1.678.965	1.233.125
7 Totale Lasten	1.970.923	1.919.942	2.113.611	1.612.130
8 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-61.612	-	41.724	203.863
10 Saldo bijzondere baten/lasten	-	-	-41.724	-
11 Exploitatieresultaat	-61.612	-	-	203.863
Te bestemmen resultaat				
Naar Algemene reserve	56.066			43.842
Naar Bestemmingsfonds FPK	27.322			-
Naar Bestemmingsreserves	-145.000			160.021
Totaal	-61.612			203.863

2. Personele Bezetting

Personele Bezetting (beheer + activiteiten)	2022	FPK Begroting	2021
Fte. Vast in dienst	5,43	3,77	4,86
Fte. Tijdelijk in dienst	1,31	3,50	0,65
Fte. Inhuur	- *	4,50	- *
Totaal Fte. personele bezetting	6,74	11,77	5,51
Aantal vrijwilligers	129	230	
Fte. vrijwilligers	1,03	1,30	1,20

* Het kwantificeren van extern ingehuurd personeel naar een fulltime equivalent doet geen recht aan de feitelijke verhouding tussen de stichting en de ingehuurde ondernemer, die verantwoordelijkheid draagt voor een specifiek onderdeel of taak.

Bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

	Johan Gijsen organisator	Bob van Heur organisator
Bedragen x € 1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/10	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (FTE)	0,84 FTE	1 FTE
Gewezen topfunctionaris (ja/nee)	nee	nee
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja
Indien ja dan langer dan 6 maanden werkzaam in de laatste 18 maanden? (ja/nee)	ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	69.825	89.510
Beloning betaalbaar op termijn	3.359	3.648
Subtotaal	73.184	93.158
 Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	 151.200	 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	73.184	93.158

Gegevens 2021

Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (FTE)	0,84 FTE	1 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	76.507	85.652
Beloning betaalbaar op termijn	3.987	3.530
Totale bezoldiging 2021	80.494	89.182

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen (WNT)

Johan Gijsen

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Organisator
Omvang dienstverband (FTE)	0,84 FTE
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2022

Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband

Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	33.362
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	33.362
Waarvan betaald in 2022	33.362
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bedrag overschrijding + reden waarom de overschrijding is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Raad van Toezicht

Naam topfunctionaris	Functie
Hans van Soelen	Voorzitter
Sem Bakker	Vice voorzitter en secretaris
Jorien Waanders	Lid
Mark Laagewaard	Lid audit commissie
Nancy Poleon	Lid
Ilayda Hagens	Lid

De Raad verricht haar werkzaamheden onbezoldigd.